

**VI БЕОГРАДСКА ГИМНАЗИЈА
БЕОГРАД, МИЛАНА РАКИЋА БРОЈ 33**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ШЕСТА БЕОГРАДСКА ГИМНАЗИЈА
Бр. 9/99
22.12. 2025 год.
БЕОГРАД, Милана Ракића 33

**ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ**

ДЕЦЕМБАР 2025

На основу члана 14. Закона о безбедности и здравља на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023,) и чл. 80. Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење), **ШКОЛСКИ ОДБОР VI БЕОГРАДСКЕ ГИМНАЗИЈЕ**, ул. Милана Ракића број 33, Београд, дана 22.12.2025.године, на 50.седници доноси:

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У циљу заштите безбедности и здравља запослених од повреда на раду, као и професионалних обољења, отклањања узрока и здравствених оштећења на раду и стварања што повољнијих услова рада у Шестој београдској гимназиј, Београд ул. Милана Ракића број 33, (у даљем тексту Школа), спроводи се заштита на раду на основу Закона, овог Правилника и прописа који регулишу безбедност и здравље на раду.

Члан 2.

Овим Правилником посебно се уређују следећа питања:

- превентивне, опште и посебне мере које су од значаја за стварање безбедних услова рада,
- утврђивања права и обавеза директора, наставника, стручних сарадника и осталих запослених у области безбедности и здравља на раду,
- одговорности директора, наставника, стручних сарадника и осталих запослених због евентуалних повреда тих обавеза,
- организовање послова безбедности и здравља на раду,
- утврђивање радних места са повећаним ризиком од повреда на раду и професионалних обољења у складу са Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини,
- обука запослених за безбедан и здрав рад,
- случајеве у којима се раднику забрањује обављање послова,
- посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, жена и инвалида,
- случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Члан 3.

Организација и процес рада морају бити засновани на научно-техничким достигнућима, а нарочито на мерама и нормативима безбедности и здравља на раду. Код сваке промене организације, процеса поступка рада, реконструкције и набавке нових средстава за рад, морају се спровести и осигурати одговарајуће мере безбедности и здравља на раду.

Члан 4.

Процес рада мора се организовати тако да сваки запослени обавља посао без опасности по свој живот и здравље као и живот и здравље осталих запослених. Унапређивање организације процеса рада, којима се гарантује безбедност и здравље запослених на раду задатак је Школе.

Члан 5.

Одговорна лица врше спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду, и могу ангажовати стручне, научне и здравствене установе - институте за област безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Одредбе овог Правилника примењиваће се на све запослене, као и на лица која се по било ком основу налазе на раду у Школи.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ДИРЕКТОРА И ОСТАЛИХ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

Члан 7.

Директор има право и дужности:

- да актом у писаној форми одреди саветника / сарадника за безбедност и здравље на раду,
- да преко својих сарадника, у процесу рада организује и обезбеди спровођење законских прописа из безбедности и здравља на раду, одредаба овог Правилника и прописа којим се регулише заштита на раду,
- запосленом одреди обављање послова на радном месту и у радној средини на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- обавештава запослене и представнике запослених о опасностима и штетностима које могу да доведу до повреда на раду и оштећења здравља који настају увођењем нових технологија и средстава за рад и да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан и здрав рад;
- обучава запослене за безбедан и здрав рад;
- обезбеди запосленима коришћење личне заштитне опреме у складу са актом о процени ризика;
- обезбеди одржавање средстава за рад и личне заштитне опреме у исправном стању и искључи из употребе средства за рад и личну заштитну опрему на којој настану промене због којих постоје ризици за безбедност и здравље запослених;
- ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности;
- обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом;
- да позове на одговорност запослене који се не придржавају прописа о безбедности и здравља на раду,
- да у случају повреде запослених организује пружање прве помоћи,
- да поступа по сугестијама и писменим извештајима саветника / сарадника за безбедност и здравље на раду,
- да заустави сваку врсту посла и рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених.

Члан 8.

Директор има право и обавезу да забрани запосленом вршење послова односно радних задатака у следећим случајевима:

- ако не поштује прописе из безбедности и здравља на раду и обавља послове противно мерама сигурности услед чега се може повредити или запретити повредом другим радницима,

- ако је затечен да обавља послове без средстава за личну заштиту која су му стављена на употребу а не користи их,
  - ако одбије да поступи по Упутствима за безбедан рад која су му дата,
  - када установи да је запослени дошао у алкохолисаном стању или је под дејством средстава зависности или се опио у току рада.
- Удаљење са рада траје све док се не утврди да је запослени поново способан за рад, односно да је престало дејство узрока због којих је био удаљен са рада.

Члан 9.

Директор је дужан да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини, за сва радна места на којима ученици обављају професионалну праксу или практичну наставу или учење кроз рад у систему дуалног образовања и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру. Директор је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промена услова радне средине.

Члан 10.

Директор је дужан да актом о процени ризика, на основу непристрасне оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радним местима са повећаним ризиком, уколико таквих радних места има.

Директор је дужан да здравственој установи из става 1. овог члана, коју ангажује, обезбеди услове за самостално и непристрасно обављање послова заштите здравља запослених.

Члан 11.

Директор је дужан да што је могуће пре обавести све запослене, који јесу или који би могли да буду изложени озбиљној, неизбежној и непосредној опасности, о присутним ризицима и мерама које су предузете или ће бити предузете у циљу заштите. Директор је дужан да предузме мере и изда упутства како би омогућио запосленима да у случају озбиљне, неизбежне и непосредне опасности престану да раде и/или одмах напусте радно место и оду на безбедно место. Директор не сме захтевати од запослених да се врате на радно место у радној средини у којој и даље постоји озбиљна, неизбежна и непосредна опасност.

Члан 12.

Када два или више послодаваца / правна лица, у обављању послова, деле радни простор, односно када запослени више послодаваца истовремено обављају послове у истом радном простору, послодавци су дужни да сарађују у примени прописаних мера за безбедност и здравље запослених.

Послодавци из претходног става дужни су да координирају активности у вези са применом мера за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, као и да обавештавају један другог и своје запослене и/или представнике запослених о тим ризицима и мерама за њихово отклањање.

Сарадње у примени прописаних мера за безбедност и здравље запослених утврђује се писаним споразумом, закљученим пре почетка обављања послова, којим се одређује лице за координацију спровођења заједничких мера којима се обезбеђује безбедност и здравље свих запослених.

Члан 13.

Директор је дужан да предузме мере за спречавање приступа у круг објекта који се користи као радни и помоћни простор, укључујући и објекат на отвореном простору, лицима и возилима која немају основа да се налазе у њима.

Члан 14.

Директор је дужан да обезбеди издавање дозволе за рад пре почетка извођења следећих високоризичних радних активности:

- рад на висини,
- рад у дубини,
- рад у скученом простору,
- рад у простору са потенцијално експлозивним атмосферама,
- рад на енергетском објекту,
- рад при коришћењу опасне хемијске материје,
- рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог.

Поступак и начин издавања дозвола за рад утврђује се посебним документом.

Члан 15.

Директор је дужан да запосленима обезбеди и изда на употребу средства за рад и средства и опрему за личну заштиту која су у исправном стању и на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

Члан 16.

Директор може да запосленима да на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје уз достављање безбедносног листа и обезбеђивање свих превентивних мера безбедности и здравља на раду.

Члан 17.

Директор је дужан да обезбеди пружање прве помоћи, да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи и обезбеди средства и опрему за пружање прве помоћи у складу са прописима којима се уређује ова област.

Члан 18.

Стручни срадници дужни су :

- да запослене на најприкладнији начин упознају са условима рада и опасностима на њиховом радном месту,
- да запослене упознају са наменом и начином употребе средстава личне заштите и здравља,
- да стално и непосредно спроведе мере безбедности и здравља на раду,
- да забране рад запосленом који не користи на свом радном месту средства и опрему личне заштите и здравља,
- да одмах пријаве директору, односно саветнику / сараднику за безбедност и здравље на раду, повреду на раду,
- да директору и саветнику / сараднику за безбедност и здравље на раду пријаве недостатак, квар или појаву која би могла да угрози живот или здравље запослених,
- да забране рад запосленом који је под утицајем алкохола или других опојних средстава,
- да обавесте директора да покрене поступак против запослених који се не придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду и не користе лична заштитна средства,
- контролишу употребу личних заштитних средстава.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ

Члан 19.

Запослени имају права:

- да приликом ступања на радно место буду обучени за безбедан и здрав рад и да у току рада употпуњују знање путем иновација и других извора образовања,

- да обавезно користе лична заштитна средства и опрему заштите за послове обављају,
- да Директору дају предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности здравља на раду,
- да контролишу своје здравље према ризицима радног места, и да се одазову позиву на лекарски преглед на који га упућује руководиоц.
- да одбије да ради, ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен све док се те мере не обезбеде.
- да одбије да ради ако му директор није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, у смислу члана 56. Закона о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту Закона), за рад на радном месту са повећаним ризиком, уколико таквог радног места има.
- да одбије да ради ако у току обуке за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, у смислу члана 33. став 2. Закона, на пословима или на радном месту на које га је директор распоредио.
- да одбије да ради дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање.
- да одбије да ради на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.
- ако није издата дозвола за рад, у смислу члана 27. Став 1 овог закона.
У случајевима из става 1. овог члана, запослени може да се писаним захтевом обрати директору ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.
Ако директор не поступи по захтеву из става 2. овог члана у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.
Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а директор сматра да захтев запосленог није оправдан, директор је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 20.

Запослени имају обавезе:

- води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад добијеним од Школе;
- примењује прописане мере за безбедан и здрав рад;
- наменски користи средства за рад, хемијске и друге материје;
- правилно користи средства и опрему за личну заштиту, да са њом пажљиво рукује и да је уредно врати на место које је намењено за њено чување;
- пре почетка рада, прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту, и да у случају уочених недостатака извести директора или друго овлашћено лице;
- пре напуштања, радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене и друга лица.
- запослени има обавезу да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести директора, односно непосредног руководиоца о неправилностима, опасностима, штетностима или о другим недостацима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду који би на радном месту могли да угрозе његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених и других лица.
- запослени је дужан да сарађује са директором, стручним сарадницима и саветником/сарадником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради.
- запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне

запослени који има здравствене недостатке или болује од болести које се тешко или уопште не могу утврдити лекарским прегледом обавезан је да те недостатке, болести, пријави пре ступања на посао директору да без одлагања - одмах пријаве сваку повреду на раду непосредном руководиоцу посла.

Члан 21.

Ако запосленом прети непосредна опасност по живот или здравље, због тога што нису спроведене мере безбедности и здравља на раду као и из других разлога наведених у члану 39. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду, он има право да одбије да ради на том радном месту, све дотле док се не спроведу одговарајуће мере безбедности и здравља на раду, или отклоне друге неправилности обухваћене чланом 39. став 1. Закона.

Ако се не спроведу мере безбедности и здравља на раду и недостаци не отклоне, запослени има право да одбије да ради све док се ти недостаци не отклоне. Запослени има право да одбије да ради на опреми за рад на механизовани погон на којем нису постављене прописане заштитне направе све докле се такве заштитне направе не поставе.

Члан 22.

Запослени је дужан да напусти посао ако то захтева директор или његов непосредни руководиоца у случајевима када:

- не примењује прописане мере и нормативе безбедности и здравља на раду,
- не користи средства и опрему личне безбедности и здравља на раду,
- није способан за рад јер се налази у таквом физичком и психичком стању да због тога доводи у опасност себе, друге запослене и средства за рад.

Запослени који је под дејством алкохола или других средстава зависности не сме почети нити наставити са радом.

У случају сумње, запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Школа може донети посебан документ којим ће се утврдити поступак и начин провере запослених на алкохол и друга средства зависности.

IV РАД ОД КУЋЕ И РАД НА ДАЉИНУ

Члан 23.

Школа може да организује своје пословање тако да се неке активности обављају од куће или на даљину.

Директор је дужан да управља безбедношћу и здрављем на раду на исти начин у свим случајевима када запослени обављају послове који су у његовом интересу, без обзира да ли је то рад од куће, рад на даљину, или рад у просторијама Школе.

Запослени је дужан да сарађују са Школом и да посао обавља у складу са писаним упутствима и смерницама које је послодавац припремио.

Запослени је дужан да обавести директора о испуњености услова потребних за безбедан и здрав рад и да благовремено обавести школу о свакој накнадној промени услова.

Директор је дужна да:

- у сарадњи са запосленим, обезбеди безбедно и здраво радно место и радну околину, односно да обезбеди да је радни простор код куће безбедан и здрав за обављање послова;
- води рачуна о здрављу својих запослених, укључујући и ментално здравље. Брига о менталном здрављу запосленог треба да укључи редовно одржавање контакта са

- запосленим, припрему упутстава и информација (која укључују питања стручне узнемирености и др.) и по потреби да се обезбеди разговор са стручном особом,
- обезбеди опрему за рад запосленом уколико је запослени нема у свом власништву (нпр. послодавац ће запосленима обезбедити рачунар, софтвер, приступ интернету и др.);
- спроводи надзор над обављеним послом запосленог и мерама безбедности и здравља на раду (нпр. извештаји о раду, виртуелни надзор о спроведеним мерама безбедности и здравља на раду);
- контактира са запосленима у току уговореног радног времена.

Запослени је дужан да:

- примењује мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи опрему за рад и да са њом пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље чланова своје породице;
- пре почетка рада прегледа радно место укључујући опрему за рад коју користи и да у случају уочених недостатака обавести директора;
- успостави равнотежу између пословног и приватног живота;
- у току уговореног радног времена одржава редовну и правовремену комуникацију са школом или сарадником / саветником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле мере безбедности и здравља на раду;
- се придржава упутстава Школе о успостављању и одржавању одређеног радног простора на безбедан и здрав начин;
- брине о опреми за рад коју користи;
- пријави све опасности и проблеме у складу са интерним процедурама Школе које се односе на: безбедност и здравље на раду, употребу информационих технологија, заштиту и тајност података; интелектуалну својину; кодекс понашања и др.

V УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДЕ РАДНИХ ОБАВЕЗА У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОШЋУ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ

Члан 24.

Запослени чини повреду радних обавеза из безбедности и здравља на раду:

- ако лична заштитна средства не користи у наменске сврхе,
- ако немарно или несавесно обавља радне обавезе у вези са безбедношћу и здрављем на раду.
- ако се на било који начин немарно односи према примени мера безбедности и здравља на раду без тежих последица.
- ако и након упозорења запослени не користи лична заштитна средства,
- ако се не подвргава периодичним лекарским прегледима,
- ако не учествује у организованој обуци за безбедан рад и не приступи провери стеченог знања, ако не пријави одговорном лицу појаве које могу проузроковати несрећу на послу,
- ако и поред упозорења оштећује или демонтира заштитне уређаје и направе на уређајима за рад на радном месту,
- ако неоправдано одбија извршење одлуке, налога или упутства из безбедности и здравља на раду, које доносе надлежни органи или одговорно лице,
- ако не престане да ради на радном месту док се налази под утицајем алкохола или других средстава зависности, пошто му је руководилац наредио да обустави рад,
- ако на било који начин не извршава обавезе утврђене овим Правилником услед чега могу наступити теже последице по здравље или живот запослених, односно ако због тога Школа претрпи материјалну штету.

За повреду обавеза из безбедности и здравља на раду, може се запосленом изрећи мера протераности из радног односа, тј раскида уговора о раду, у складу са законом.

Члан 25.

Одговорни радници (директор и непосредни руководиоци) у Школи чине повреде радних обавеза из безбедности и здравља на раду у случајевима неизвршења мера безбедности и здравља на раду које су прописане за све запослене и ако не обављају своје задатке, због чега би могле настати штетне последице по здравље запослених или мања материјална штета.

Члан 26.

Одговорни радници у Школи чине повреду одредби прописа из безбедности и здравља на раду, ако услед неизвршења обавеза које су прописане за све запослене наступи тешка повреда на раду или смрт запослених.

Члан 27.

Поступак за утврђивање повреда радних обавеза из безбедности и здравља на раду и изрицање мера, врши се према одредбама Закона о раду.

VI ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 28.

Запослени у Школи **имају право** да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду.

Члан 29.

Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду. Школа, на основу члана 57. став 3. Закона о безбедности и здрављу на раду, дужна је да у Одбор (ако он постоји или када се формира) именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање један од броја представника. Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених у Школи, као и њихов однос са синдикатом уређује се општим актом предузећа.

Члан 30.

Школа је дужна да представнику запослених, односно Одбору омогући:

- увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду
- да учествују у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду

Школа је дужна да информисе представника запослених, односно Одбор о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

VIII ОРГАНИЗОВАЊЕ ВРШЕЊА ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 31.

Школа је дужна да уреди обавезе и одговорности у вези са свакодневним праћењем и контролом примене мера безбедности и здравља на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду Школа је дужна да ангажује једно или више лица са којима има закључен уговор о раду, а који испуњава посебне услове у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (Сарадник / Саветник за БЗР).

Ако за послове безбедности и здравља на раду не може да одреди неког од својих запослених који испуњава услове, Школа може да ангажује правно лице или предузетника који има лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Уколико за обављање послова безбедности и здравља на раду ангажује правно лице, предузетника са лиценцом, Школа је дужна да их:

- претходно упозна са радним процесом, ризицима у радном процесу и мерама које су примењене за отклањање ризика,
- обавести о почетку рада сваке одвојене јединице,
- обавести о почетку извођења радова на градилишту, односно радилишту
- обавести о ангажовању сваког новог запосленог.

Школа је дужна да омогући Сараднику / Советнику за БЗР независно и самостално обављање послова у складу са овим законом, довољно времена за обављање тих послова и приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Члан 32.

Сарадник / саветник задужен за обављање послова безбедности и здравља на раду дужан је:

- да обилази радне и помоћне просторије и радна места и да врши контролу да ли су обезбеђене и да ли се примењују мере безбедности и здравља на раду,
- да забрани рад уколико је уочена непосредна опасност по живот и здравље запослених у процесу рада,
- да сарађује у изради нормативних аката, акта о процени ризика на радним местима и у радној околини,
- да учествује у организовању и спровођењу безбедности и здравља на раду,
- да учествује у обуци запослених за безбедан рад
- теоретској и практичној обуци за безбедан рад и води прописану евиденцију о обуци,
- да учествује у организовању периодичних прегледа и испитивању средстава оруђа и уређаја за рад, електричних инсталација и инсталација флуида и услова рада и води евиденцију о томе,
- да учествује у организовању претходних и периодичних лекарских прегледа запослених и води одговарајућу евиденцију,
- предлаже мере за побољшање услова рада нарочито на радном месту са повећаним ризиком,
- да запосленом који је повређен издаје прописани Извештај о повреди на раду и о томе воде евиденцију,
- учествује у обављању и других задатака који проистичу из Закона и овог Правилника као и извршењу решења органа инспекције везаних за безбедност и здравље на раду,
- да по захтеву послодавца врши контролу да ли је запослени под утицајем алкохола, тако што упућује запосленог у најближу здравствену установу која може да провери ниво алкохолисаности.

Члан 33.

Сарадник / саветник који обавља послове безбедности и здравља на раду када уочи да на послу запосленом прети непосредна опасност по живот и здравље, удаљава запосленог са тог радног места све дотле, док се не обезбеде прописане мере безбедности и здравља на раду, а о томе сачињава писмену белешку.

Члан 34.

Сарадник / саветник који обавља послове безбедности и здравља на раду дужан је да, уколико постоји опасност за рад на појединим уређајима, или средствима рада, забрани рад на истим до момента отклањања извора опасности.

Члан 35.

Послове безбедности и здравља на раду у Школи обавља правно лице које има лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 36.

а обављање послова заштите здравља запослених директор, ангажује службу медицине рада.

VIII ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 37.

У складу са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду, директор или сарадник / саветник који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду, дужни су да упознају запослене пре ступања на рад са условима рада и опасностима везаним за послове односно радно место, мерама безбедности и здравља на раду, тј. обезбеде обуку запослених за безбедан рад, како пре првог распоређивања на послове и радне задатке, а тако и у току рада запослених.

Члан 38.

Пре распоређивања запосленог на радно место, запослени мора бити упознат са:

- процесом рада, а посебно са организацијом посла и исправним и сигурним начином рада,
- општим и посебним прописима, мерама и Упутствима за безбедан и здрав рад, као и са обавезом да се на раду мора придржавати истих, са последицама које могу да наступе због непридржавања мера безбедности и здравља на раду,
- личним средствима заштите и здравља на раду, опремом и уређајима за заштиту на раду које је дужан да користи на радном месту, са начином њихове употребе и наменским коришћењем,
- правима, обавезама и одговорностима из безбедности и здравља на раду,
- осталим мерама које могу бити од значаја за заштиту запослених.

Члан 39.

Директор и сарадник / саветник који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду дужан је да се стара о обуци и употпуњавању знања запослених из безбедности и здравља на раду, током рада, а нарочито приликом:

- измене процеса рада,
- увођења нове опреме за рад, уређаја, опреме, алата и др.,
- промена услова рада,
- увођење нове или промене постојеће опреме,
- распоређивање запослених на друге послове и радне задатке.

Члан 40.

Програм обуке запослених за безбедан рад, утврђује се на основу рада и потребе Школе. Програм обуке запослених за безбедан рад као и теме, морају бити у складу са пословима и радним задацима које запослени обављају у току рада. Теме за обуку могу бити у делу програма и заједничке за поједине групе занимања.

Члан 42.

Обука запослених за безбедан рад из безбедности и здравља на раду, састоји се од теоријског и практичног дела. Обука се врши за све категорије запослених и за све послове и радне задатке у Школи.

Члан 43.

Садржај програма у делу теоријске обуке запослених из безбедности и здравља на раду обухвата, зависно од послова односно радног места и извора опасности ове теме:

- основе безбедности и здравља на раду,
- регулатива безбедности и здравља на раду,
- права, обавезе и одговорности запослених у области безбедности и здравља на раду,
- опасности и штетности којима је запослени изложен при вршењу послова и сл,

- мере безбедности и здравља на раду за спречавање настанка повреде на раду и обољења запослених,
- примена личних заштитних средстава и личне заштитне опреме,
- основе пружања прве помоћи,
- спасавање запослених у случају елементарних непогода, начин евакуације запослених у случају пожара, експлозије и других појава које могу угрозити већи број запослених.

Члан 44.

Поступак обуке запослених за безбедан рад, упознавање запослених са опасностима и штетностима на радном месту, мерама безбедности и здравља на раду и поступак провере знања запослених, утврђује се Програмом обуке запослених за безбедан рад у Школи. Програм обуке запослених за безбедан рад и његове измене, утврђује директор.

IX РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ ЗАПОСЛЕНОГ

Члан 45.

Под пословима и задацима који се обављају са повећаним ризиком сматрају се они послови и радни задаци при чијем се вршењу, и поред потпуно примењених мера, не могу отклонити све опасности и штетности по живот и здравље запослених, а ти послови захтевају веће напоре, пажњу или имају специфичне радне услове.

Послови на којима постоји повећана опасност од повреде и обољења, сматрају се и послови, односно радна места на којима је запослени изложен нарочитим напрезањима, па је због тога потребно предузети посебне мере безбедности и здравља, односно да запослени на њима испуњавају посебне здравствене, физичке и психичке услове, године старости, као и да поседују одговарајућу стручност.

Школа је дужна да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру.

Акт о процени ризика за радна места, заснива се на основу одредаба чл.16 и 17 Закона, и на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Члан 46.

Пре распоређивања запослених на послове односно радно место из претходног члана (ако таква постоје) директор је дужан да упути запосленог на претходни лекарски преглед, провери да ли запослени испуњава захтеве радног места са повећаним ризиком рада, а у току рада вршиће се повремено провера тих услова, с тим да се запослени мора упућивати на периодичне здравствене прегледе у роковима прописаним Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком.

X ПОСЕБНА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА

Члан 47.

Женама, омладини до 18. год. живота и инвалидним лицима, осигурава се посебна безбедност и здравље на раду. Права жена, а посебно трудница и мајки са децом, омладине испод 18 година и инвалида рада у погледу трајања радног времена, права на годишњи одмор, дужина годишњих одмора, плаћеног одсуства и других права из радног односа ближе се уређују општим актом Школе или уговором о раду.

Члан 48.

Жене, омладина и инвалиди у радном односу приликом рада уживају посебну заштиту на раду у складу са законским прописима.

Члан 49.

У Школи је забрањен рад женама на следећим пословима:

- рад на преношењу, утовару и истовару терета, масе преко 15 кг.,
- рад на другим пословима који штетно и са нарочито повећаним ризиком могу да утичу на здравље жена

Члан 50.

Запослени са смањеном радном способношћу, распоређује се на послове на којима може радити без опасности за смањи преостала радна способност.

XI НАБАВКА И ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 51.

Сва лична заштитна средства и лична заштитна опрема коју користе запослени у Школи, морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима из безбедности и здравља на раду.

Члан 52.

Налог за набавку средстава личне заштите безбедности и здравља на раду даје директор или друго овлашћено лице. За квалитет и врсту личних заштитних средстава и опреме при набавци, консултује се сарадник / саветник који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду. Контролу новонабављених средстава личне заштите безбедности и здравља врши сарадник / саветник који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду.

Члан 53.

За одржавање и наменско коришћење средстава личне заштите задужени су сами запослени.

Уколико дође до оштећења пре рока, те се средства личне безбедности и здравља не могу употребљавати, запосленом ће се пре истека рока дати ново средство личне заштите безбедности и здравља на раду.

Члан 54.

Директор или сарадник / саветник који обавља послове безбедности и здравља на раду, одредиће посебним актом (Правилник о средствима и опреми за личну заштиту на раду), на којим пословима ће се која средства личне безбедности и здравља користити и рокове замене.

XII ПОСЛОВИ НАДЗОРА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ И ВОЂЕЊЕ ЗАКОНОМ ПРЕДВИЂЕНИХ ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 55.

Директор обавезан је да извести надлежни орган инспекције рада о:

- реконструкцији својих грађевинских објеката у кругу Школе или изградњи нових,
- замени, односно реконструкцији постојећих или увођења нових уређаја и опреме,
- измени технолошких процеса,
- насталим тешким, смртним или колективним повредама,
- појавама које могу или угрожавају безбедност запослених.

Члан 56.

Ради извршења законских обавеза и омогућавања рада органа инспекције рада, Директор је дужан да приликом инспекцијског надзора, омогући несметан преглед радних и помоћних просторија у Школи и опреме за рад.

Члан 57.

Прегледу и надзору органа инспекције рада, обавезно присуствује директор или лице које он овласти - сарадник / саветник који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду.

Члан 58.

Директор или сарадник / саветник за послове безбедности и здравља на раду, стара се о извршењу Решења органа инспекције рада. Орган инспекције рада мора бити писмено извештен у року од 8 дана по истеку рока за отклањање утврђених недостатака, односно неправилности наређених у Решењу.

Члан 59.

Извештај упућен органу инспекције рада о извршењу његовог Решења, мора садржати шта је урађено да се уочени недостаци и неправилности отклоне, а уколико се могу делимично отклонити због неких ванредних околности или се не могу отклонити у потпуности, треба навести у Извештају разлоге због којих није било могуће удовољити Решењу, изнети разлоге за тражење продужења рока и дати предлог рока за извршење Решења.

Члан 60.

Повреде на раду морају се редовно евидентирати у Школи, а поврђеном запосленом се издаје Извештај о повреди на раду у року од 24 часа од момента настанка повреде. Под повредом на раду сматра се свака повреда запослених прозорокована непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, ако је таква појава узрочно везана за обављање посла на одређеном радном месту, као и задобијена повреда приликом доласка на рад и одласка са рада кући, на службеном путу и друге несреће регулисане одговарајућим законским прописима.

Члан 61.

Школа односно сарадник / саветник који за послове безбедности и здравља на раду, дужан је да о свакој смртној, колективној и тешкој повреди на раду, експлозији и хаварији, као и о појави која би могла да угрози безбедност запослених, одмах, а најкасније у року од 24 часа извести надлежну инспекцију рада.

Члан 62.

На месту рада где постоји опасност од повреда или је дошло до повреде, не може се дозволити рад све док сарадник / саветник који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду не утврди да су отклоњени извори опасности, односно узроци због којих је могло доћи или је дошло до повреде на раду.

Члан 63.

На месту где се догодила тешка, колективна или повреда са смртним исходом, не сме се ништа мењати док се не спроведе увиђај. О сваком увиђају сачињава се Записник у коме се уписује чињенично стање.

Члан 64.

Школа је дужна да води и чува евиденције о:

- радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те послове;
- повредама на раду и професионалним болестима;
- запосленима обученим за безбедан и здрав рад и правилно коришћење личне заштитне опреме;
- запосленима изложеним биолошким штетностима групе 3 и/или групе 4;
- запосленима који су изложени карциногенима или мутагенима, хемијским материјама и азбесту, као и о здравственом стању и изложености;
- извештају о примени мера за безбедност и здравље на раду за делатности из члана 48. овог закона;
- извршеним прегледима и проверама опреме за рад и прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;
- извршеним испитивањима услова радне средине;
- издатој личној заштитној опреми.

XIII ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДА НА РАДУ ИЛИ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Члан 65.

Школа је дужна да обезбеди пружање прве помоћи, као и да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи.

Члан 66.

Школа је дужна да обезбеди средства и опрему за пружање прве помоћи на свим својим пословним локацијама.

За пружање прве помоћи морају бити обучени руководиоци, као и најмање 2 % од укупног броја извршилаца у једној радној смени или локацијски одвојеној јединици, за основно или напредну обуку за пружање прве помоћи у зависности од процењених ризика.

Школа је дужна да обезбеди да за сваку радну смену и локацијски одвојену јединицу буде присутан најмање један запослени који има завршено основну обуку за пружање прве помоћи.

Директор одлучује о броју запослених који ће завршити обуку за пружање прве помоћи, а на основу процене њихове способности за извођење поступака пружања прве помоћи, а нарочито обухваћених напредном обуком.

Члан 67.

Средства и опрема за пружање прве помоћи морају да се налазе и да буду доступна на свим местима где услови рада то захтевају и обележена у складу са прописима.

Школа је дужна да обезбеди зидни ормарић или преносиву торбу за пружање прве помоћи у радним просторијама и просторима намењеним за рад на отвореном.

Члан 68.

Зидни ормарић мора да буде смештен на лако доступном месту, коме је приступ познат и омогућен сваком запосленом. На спољашњој страни ормарића мора да се налази знак црвеног крста.

На зидном ормарићу мора да буде означена:

1. адреса и број телефона најближе службе хитне помоћи и здравствене установе,
2. адреса и број телефона здравствене установе која пружа специфичне услуге за поједине повреде (нпр. Центар за тровања, Центар за опекотине идр),
3. Бројеви телефона најближе полицијске станице и ватрогасне службе,
4. Бројеви телефона запослених одређених и обучених за пружање прве помоћи.

Зидни ормарић за пружање прве помоћи мора бити закључан. Запослени морају упознати где се налази кључ и резервни кључ од зидног ормарића за пружање прве помоћи. Кључ мора бити доступан у свим фазама процеса рада.

Члан 69.

Један ормарић или преносива торба за пружање прве помоћи довољни су до 20 запослених, од 20 до 100 запослених и даље на сваких 100 запослених, још по један ормарић или преносива торба.

У зидном ормарићу или преносивој торби за пружање прве помоћи морају се налазити само средства и опрема која су за то намењена, а нарочито:

- 1) стерилна компреса од газе – појединачно паковање 10 x 10 цм (5 ком.);
- 2) стерилна газе по 1/4 м – појединачно паковање 80 x 25 цм (5 ком.);
- 3) стерилна газе по 1/2 м – појединачно паковање 80 x 50 цм (5 ком.);
- 4) стерилна газе по 1 м – појединачно паковање 80 x 100 цм (5 ком.);
- 5) калико завој 10 цм x 5 м (5 ком.);
- 6) калико завој 8 цм x 5 м (5 ком.);
- 7) лепљиви фластер на катуру 2,5 цм x 5 м (2 ком.);
- 8) лепљиви фластер са јастучићем (1 кутија);
- 9) троугла марама величине 100 x 100 x 140 цм (5 ком.);
- 10) игла сигурница (5 ком.);
- 11) маказе са заобљеним врхом (1 ком.);
- 12) рукавице за једнократну употребу, пар (5 ком.);
- 13) памучна вата, 100 г (2 ком.);
- 14) нејодно антисептичко средство за кожу, 100 мл (1 ком.);
- 15) спецификација садржаја (1 ком.).

Поред средстава и опреме у зидном ормарићу или преносивој торби мора се налазити и Упутство и поступци за пружање прве помоћи, а исти морају бити истакнути у просторијама Школе на видном и лако уочљивом месту.

XIV ОПШТЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 70.

Све радне и помоћне просторије, односно њихови саставни елементи, морају бити урађени у складу са одредбама Правилника о мерама безбедности и здравља на раду.

Члан 71.

Опрема за рад, може се употребљавати само за одређену сврху и намену. Сва опрема за рад мора бити у складу са прописима, периодично прегледавана и у законски одређеним роковима испитивана.

Члан 72.

Бука и вибрације у радној околини (уколико постоје), морају се смањити и довести на најмању дозвољену границу, према важећим прописима о буци.

Члан 73.

Ради безбедности запослених на раду, превоз се може обављати само исправним саобраћајним средствима и према важећим саобраћајним прописима и са посебном пажњом и опрезношћу.

Члан 74.

Опасна места (разводни ормани и проводници под напоном) морају бити прописно обележени и заштићени од механичких оштећења.

Све електро инсталције и осветљења морају бити изведене у складу са техничким прописима и стандардом.

Сва опрема за рад мора бити уземљена и заштићена од случајног напона додира и периодично испитана у законски предвиђеним роковима.

Сваки рад под напоном је забрањен.

Члан 75.

Од атмосферског пражњења, удара грома, морају бити заштићени сви објекти и зграде, према важећим прописима.

Члан 76.

Лако запаљиви материјали могу се држати само у одговарајућим посудама и простору, на сигурном месту и под надзором.

Овим материјама могу руковати само посебно обучена лица.

На посудама у којима се налазе опасне материје, мора постојати ознака шта садрже. Приликом рада са опасним материјама, забрањено је пушење и употреба отвореног пламена, ужарених предмета и употреба алата који варничи.

XV СЛУЧАЈЕВИ И НАЧИН ПРОВЕРЕ ЗАПОСЛЕНИХ ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА ИЛИ ДРУГИХ СРЕДСТАВА ЗАВИСНОСТИ

Члан 77.

У Школи није дозвољен рад запосленима ако се утврди да су под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Директор или сарадник / саветник за послове безбедности и здравља на раду, ако посумња да је неки запослени под утицајем алкохола, дужан је да истог одстрани са посла и да га упути у најближу здравствену организацију на контролу алкохолисаности.

Ако се утврди позитиван тест на алкохол, трошкове прегледа-теста сноси сам запослени и исти чини повреду радне обавезе која може довести до раскида уговора о раду и прекида радног односа.

XVI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 78.

Мере безбедности и здравља на раду, утврђене овим Правилником спроводиће се у Школи као и све мере безбедности и здравља на раду утврђене Законом и прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 79.

У случају нових законских решења о безбедности и здрављу на раду која нису обухваћена овим актом, примењиваће се нови прописи, а овај акт усагласиће се са наведеним законским решењима у року 30 дана.

Члан 80.

Овај Правилник ставиће се на огласну таблу после усвајања и доставити свим деловима организације и одговорним лицима за безбедност и здравље запослених.

Члан 81.

Овај општи акт чини сет општих аката који се чувају сагласно прописима о архивској грађи.

Члан 82

Овај правилник се објављује на огласној табли , а ступа на снагу даном доношења.

Драгутин Ђуришић

Председник Школског одбора

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dragutin Đurđević', is written over a circular official stamp. The stamp contains the text 'РЕПУБЛИКА СРБИЈА' and 'ОПШТИНА ГИЖИЦА'.